

Aan het College van Bestuur

uw kenmerk		telefoon	053 - 489 2027
ons kenmerk	UR 17 - 018	fax	
datum	8 februari 2017	e-mail	g.w.m.oldeengberink@utwente.nl
bijlage(n)			
cc.			
onderwerp	Richtlijn OER 2017 – 2018		

Geacht College,

De Universiteitsraad heeft kennisgenomen van het verslag van de commissie OER en het voorgenomen CvB-besluit ten aanzien van de geldigheid van deelresultaten. Aangezien de Richtlijn OER 2017-2018 de volgende cyclus voorligt ter instemming, gebruikt de Universiteitsraad de huidige cyclus graag om aan te geven hoe hij op dit moment tegen dit punt aankijkt.

De Universiteitsraad onderkent de relatief grote bandbreedte als het gaat om individuele keuzes van de commissieleden voor één van de vijf gepresenteerde scenario's. Duidelijk is dat het zwaartepunt bij scenario 3 en 4 ligt. De keuze voor scenario 3 - als basis voor het voorgenomen besluit van het College van Bestuur - (huidige formulering OER handhaven, met een tekstuele wijziging die slechts ter verduidelijking dient) levert naar het inzicht van de Universiteitsraad een probleem op gezien de recente uitspraken in 's lands politiek. Dit betreft de geldigheid van studieresultaten en de eventueel onheuse functie als middel om studierendement af te dwingen. Kort gezegd: studieresultaten moeten geldig blijven, behoudens situaties waarin aantoonbaar sprake is van verouderde kennis. Echter, wat zijn studieresultaten?

De Universiteitsraad onderschrijft het belang van samenhang binnen de modules. Echter, de Universiteit Twente als geheel zal moeten toegeven dat er in vrijwel alle modules - minstens deels - géén sprake is van integratie op het niveau van aftoetsing van de 15 EC onderwijseenheid. Integendeel, er is vrijwel systematisch sprake van modules die uit onderdelen zijn opgebouwd, die apart - en voor studenten herkenbaar apart - worden afgetoetst. Zeker in het eerste jaar is dit het geval, aangezien wiskunde niet of nauwelijks geïntegreerd is in de modules. Dergelijke module-onderdelen worden kennelijk afgerond met een toets die uitsluitend als een tentamen kan worden gezien op grond van de WHW (art. 7.10. lid 1): een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek. Aan de Universiteit Twente wordt een dussdanig onderzoek, naar mening van de Universiteitsraad, vaak ten onrechte als toets (deelresultaat) gekwalificeerd en daaruit volgt een beperking van de geldigheidsduur van het toetsresultaat.

Navrant is dat de geldigheid wel verlengd kan worden waarbij in geen enkel geval sprake is van plotseling relevant blijven van kennis voor de ene student, terwijl deze verouderd is voor de andere.

De Universiteitsraad vindt dit onterecht en is deze mening toegedaan vanwege een logische redenering. De huidige mogelijkheid van een gelimiteerde geldigheidsduur van toetsen kan zijn oorsprong vinden in een drietal redenen:

- de toets is geen volledig onderzoek naar kennis, inzicht en vaardigheden over het betreffende onderdeel en is daarmee in wezen geen tentamen;
- de onderdelen van een module zijn alleen studeerbaar indien ze in samenhang, i.e. in hetzelfde tijdframe worden gedaan;
- stimuleren van studenten om alles te halen in de module op straffe van niets halen.

De eerste reden is bij veel toetsen niet van toepassing aangezien dezelfde toetsen voor een andere groep studenten, zoals exchange-studenten en ATLAS-studenten, wel worden gebruikt als een eenheid waaraan een cijfer en studiepunten wordt toegekend. Het kan niet zo zijn dat als twee studenten vanuit een verschillend studieprogramma precies hetzelfde doen, dit voor de een wel als tentamen in de zin van de WHW wordt gezien en voor de andere niet. Toetsen zijn dan voor alle studenten een volledig onderzoek zoals benoemd in art 7.10. lid1 WHW. Opleidingen zijn ook expliciet door het College van Bestuur gevraagd hierin te voorzien. Als iets er uitziet als een appel (het ruikt en smaakt als een appel) dan wordt het geen peer door het in een ander vakje te plaatsen.

Voor studenten met een functiebeperking is het noodzakelijk dat het delen van modules over een langere tijdstermijn wordt gedaan. De Universiteit Twente heeft een goede reputatie op het gebied van 'het kunnen plooiën van een studieprogramma' voor studenten die met een beperking te maken hebben. Op dit moment kunnen studenten met een functiebeperking met een studie aan de Universiteit Twente beginnen. De tijd-samenhang van moduleonderdelen, die voor deze studenten opgebroken moet worden, kan daarmee dus geen reden zijn om een tijdslimiet voor een gehele module noodzakelijk te maken.

Indien dit wel het geval is dient de UT-student met een functiebeperking - voor aanvang van de studie aan de Universiteit Twente – er op gewezen te worden dat hij/zij niet in staat zal zijn het reguliere programma te volgen en daarmee op een reguliere wijze zijn/haar diploma te behalen. De Universiteit Twente geeft echter een ander beeld weer: studeren met een functiebeperking is goed mogelijk aan de Universiteit Twente en de Universiteit Twente laat dit ook actief zien aan de hand van bijvoorbeeld het top-sportprogramma. Samenhang binnen een tijdsframe is dus geen reden voor de beperkte geldigheidsduur van toetsresultaten.

Het reduceren van de geldigheid van toetsresultaten resulteert, in de ogen van de Universiteitsraad, in een situatie waarin studenten gedwongen worden een hoog studietempo aan te houden, beter bekend als rendementsgedreven. Hierop wordt de Universiteitsraad door veel studenten en docenten aangesproken.

In de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van december 2016 (ministerie OC&W 1092770) laat de Minister duidelijk weten dat in de 'Wet versterking bestuurskracht' is vastgelegd dat er slechts een relevant criterium is om te bepalen of behaalde resultaten moeten vervallen: het inzicht en de vaardigheden die door de student verkregen zijn, zijn aantoonbaar verouderd.

UNIVERSITEIT TWENTE.

De huidige praktijk op de Universiteit Twente, in het Twents Onderwijs Model, staat hiermee op zeer gespannen voet. Resultaten van toetsen die voor groepen van studenten als tentamen gelden worden voor andere groepen, met name eigen studenten, van een beperkte houdbaarheid voorzien zonder dat het inzicht en de vaardigheden van de student aantoonbaar verouderd zijn. In de optiek van de Universiteitsraad kan dit alleen als rendementgedreven gekwalificeerd worden. De Universiteitsraad vindt dat voor iedere student aan de Universiteit Twente de voor hem/haar geldende OER moet voldoen aan het kader dat de 'Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek' stelt. Het OER mag geen aanleiding zijn tot juridische vraagtekens.

De Universiteitsraad ziet slechts twee mogelijkheden: de eerste is volledig geïntegreerde modules waarbij ook toetsingsgewijs sprake is van volledige integraliteit. Een keuze voor deze lijn heeft grote consequenties voor exchange-studenten en ATLAS-studenten (alleen gehele modules), evenals een volledig andere wiskundelij. Belangrijker nog betekent dat deze keuze een duidelijke boodschap naar buiten brengt: namelijk dat studeren met een beperking aan de Universiteit Twente niet mogelijk is (wat echter op gespannen voet staat met de WHW en de opvattingen over toegankelijkheid van onderwijs). Bovendien is het maar zeer de vraag of een dergelijke integraliteit onderwijskundig en toetstechnisch in alle gevallen mogelijk of wenselijk is. De tweede mogelijkheid is: dat wat als een afzonderlijke onderwijseenheid beschouwd kan worden ook als zodanig erkend wordt. De TOM-filosofie krijgt dan de juiste focus: gericht op het aanbod van onderwijs en de didactiek achter kennisoverdracht, in plaats van studietempo afgedwongen door toetsing.

i.o. Met vriendelijke groet,
namens de Universiteitsraad

dr. ir. H. Wormeester,
voorzitter

